

Mvù Pól mé bò Yeésò bò te tàbè Galatí

Bèh bieé

¹ Né mè Pól, mbòn̄ tebê mé bò nùàr mè kóó témá ná ñgwêh, mé jomo nuaré déi kélá ná ñgwêh ndó. Né Yeésò *Kristò bô Càn̄ Tele seèn nuaá mé lé komo soóm naâ bú lè cio sie kwaá né mè kóó.

² Béh bò mbeí mò mé né gi ká kwarè mò doón̄ bí mvù hên nyagá ñjii né kóó, béh tema ñjii né mé bí bò Yeésò bò mé bòn̄ hihiné te tàbè Galatí doón̄, béh né bí bieé.

³ Càn̄ Tele beèh bô Fehtoò beèh Yeésò Kristò a, kúlú bí, bó haá bí dolê.

⁴ Bú Yeésò Kristò mé feh seèn lé naâ te veèn beèh yilá kuú, à lé ménâ boó naâ, ye te nyí yili som béh faá Tele beèh Càn̄ gwaán nê nò, wanoón̄ *wón̄ baá ve.

⁵ Kùsèm terreb Càn̄ a, sùmù yuò kélà cie dé kèi cên. È môn̄.

Njàgà Bagaà né lom cén

⁶ Né mè lòu geí loó; wanoón̄ Càn̄ né bí yilá, te bí nde fùgò beè *Kristò kuú, kwar cén bí né seér bú durá si loó, bí nde te Njàgà Bagaà dé hiín faár yilá nò.

⁷ Mè tueé bí, bò nùàr bí feh ter boó ñellé né kóó, bó ye te bó kweéh seér Njàgà Bagaà felè Kristò mé dé hiín. Mé gècên mene bí kóó ye, Njàgà Bagaà déi teèn sam gùm doón̄.

⁸ Mɔ nuaré déi waà, né mene béh, né mene cili Càŋ déi suagà né ter kɔ́, à tueé seér bí Njàgà Bagaà dé hiin, dé mé béh lé naâ bí tueé hên, à bí cí túé ngwéh, sâ Càŋ a, dúágá bú!

⁹ Béh lé naá gii bí mân tueé ndɔ, mè hên ferré cu né bí dé ferrê, ye bí a: mɔ nuaré déi waà, à né bí Njàgà Bagaà dé hiin tueé seér, dé mé bí lé naá gii ngweé, à bí cí túé ngwéh, sâ Càŋ a, dúágá bú!

¹⁰ Bí ye, mè mân tueé kuú né te bò nùàr seén mè mé njéh wa? Hòs, mè yueé lom né gàm dé beè Càŋ. Á sâ, mè ye te huɔm bò nùàr yoòr mé mè ndɔ wa? Mɔ mè sé la ye te mè huɔm cu bò nùàr yoòr, mè tueé bí, mè sé née nùà seê Kristò ñá ngwéeh ye.

Gèh dé mé Pôl lé ñàà naâ mbòŋ tebê teèn

¹¹ Mè tueé bí bò nùàr mò: Njàgà Bagaà mé mè né se hên, nùàr lé bú kɔ́ sì ná ngwêh.

¹² Mè lé bú beè nuaré déi wèh ná ngwêh, nuaré déi lé mè bú kɔ́ fèh ná ngwêh ndɔ. Yeésò Kristò mé feh seèn lé mè Njàgà Bagaà hên feh loóm naâ kɔ́.

¹³ Bí lé naá gii njàgà denè mò dé léi toò ngweé, sâ mè née te tòu bò *Júf ye. Bí lé naâ ngweé, ye mè lé naâ bòn bòn Yeésò bò gèr mé terreb mene feh, ye kɔ bó ñellé yuo aá, temé mò dɔlé ye.

¹⁴ Bò Júf mé né kèi mò dɔón, mè lé naá gii bó mé gènnè beèh kɔ́ yɔgɔ́. Mè tueé bí, tòu bò jògò bò lé mè yoòr yila loóm naâ faá seé mò nùà njèh nɔ.

15 Kàmber sâ Càn mé húóm-temé seèn lo mè balé kwaá gi aá kèn, à lo mè balé kwaá naâ sâ bó née mè nàr ngwéeh ye, ye te mè ndeè ña nùà seè nyî ma.

16 Cu sâ yeé wulu baá, ye nyí nde né mè Nuna nyî feh ñagá, te mè nde bú ké lètenè bòó mé Jûf sam saán yon ma. À feh ñagá mè ndo. Mè tueé bí, mè lé ndé ná cû sòn nuaré déi bieé soó.

17 Bò mbòn tebé mé né gi ké toò mò, mè lé ké Jerusalem yoòr boòn ndé ná ngwêh te mè bie nyegé lòu ndo. Mè lé nde seér naâ te tàbè Arabî; jomo sâ mè nde cu ké Damâs.

18 Nyèmà tagár yeé kela baá, mè nde ye ké Jerusalem yoòr Piêr, te béh bú meh. Mè yeé wa baá, mè cer ké sâ sóndè fà.

19 Mé njéh mene, mè lé mbòn tebé déi ké teèn ñéné ná ngwêh ndo, lé gi cegé naâ Jâk, òim Fehtoò beèh.

20 Mè tueé bí, njií mé mè né bí nyagá hên, Càn né ñéné, mè nyeén túé ngwéh, né ka môn jég.

21 Te jomo sâ mè nde ye te tàbè Sirî bô Silisî.

22 Bòn bò *Kristò bò dé ké Judê lé mè kó ná ngwêh,

23 bó lé ngweé cegé naâ njàgà mò mé bó né tueé ye: Nuaá mé lé naâ béh seé weh, ye te nyí wula ceré sòm béh doò, Njàgà Bagaà hên tueé den cu aá bú ma.

24 Yeé baá mân, bó yila baá-re Càn felè mò seèn ndo.

2

Pôl bó bô mbòh tebé déi

¹ Nyemà yulá cùòb nèà yeé kela baá, mè cu cu ké Jerusalem, bēh Bàrnábās lé naâ kɔ́; mè weh sie Tîte beè ndɔ.

² Càn lé tueé naâ kɔ́, ye mè a, ndé ké teèn ménâ. Wa ké teèn, béh bô kokoô bô lètenè bô Yeésò bô nde bèh ndón-ndón, béh den bilí teèn, mè tueé bó gèh dé mé mè né yeé Njàgà Bagaà lètenè bôò mé Jûf sam doô se, te bó ηgweé kɔ, wanɔ́ɔ́ seé mò dé jomò mé dé toò mene nde né lòu sibí le.

³ Béh bô Tîte lé naâ kɔ́. À né mene nùà Greêk, à mene *ηgór ηóɔ́ ηgwéh, mé njéh mene bó lé cí tán só ná ηgwêh.

⁴ Bô mbeí seé beèh dé nyenyenê lé né mene lètenè beèh tueé foré gɔ, ye ηóɔ́ bú ηgór ηɔ́òb, mé njéh mene lé yíé ná ηgwêh. Sâ, bô sâ bô hèllè lé naâ lètenè beèh sulá yilá, bó né dene beèh te ceér Yeésò Kristò kweé, ye te bó ηene dene mé béh né mé feh beèh den sâ. Bó lé ye, kɔ béh den den ka *sóú bô Jûf ma.

⁵ Càn mé ηgeér sam, bó lón beè beèh kwà ηgwéh dé ndôg, béh ye te Njàgà Bagaà mé gècên seèn yoòr den le ter kɔ́, bí ηgweé lom cí.

⁶ Dé bô kokoô bô jògò, bó né bô kokoô bô njolò bô nùàr, mè dé sâ tán ηgwéh, beè Càn nùàr dɔón né gi kèi cén. Bô kokoô bô sâ, mè yeé se ηagá baá seé mò toò bɔ̀̀n ménâ, bó pón ndɔ, bó njeré déi teèn túé yí cú.

⁷ Bó ηene kɔ seér cu lòu, ye kàmbér Càn lé naâ bēh Piér Njàgà Bagaà beè jege kwaá bòn; wa Piér

nde né dé seèn ké lètenè bò *Jûf, mè nde dé mò ké lètenè bòó mé Jûf sam ma.

⁸ Né bòn, Càṅ mé lé haá naâ Piêr terreb, à tema njií bú ké lètenè bò Jûf doô, haá cu né mè terreb mân kóó, à tema njií mè dé mò ké lètenè bòó mé Jûf sam.

⁹ Bò Jâk mé Piêr bô Jâṅ mé né bò kokoô bò lètenè bò Yeésò bò yeé ṅene ko baá ye, mè hên bôó lom né seé jégég mé yuoó naâ beè Càṅ ménâ, bó haá bêh Bàrnâbâs be, ye béh bó né mé sòn cên, wa béh dé beèh ndé cú ké lètenè bòó mé Jûf sam, te bó nde dé bòn lètenè bò Jûf ma.

¹⁰ Njèh cén, bó ye béh a: kúkùr beèh, béh té bò saám bò te bòn bòn nyèn, béh gàm bó gaàm ma. Sâ né njií mé mè lé naâ feh mé njéh fagá ndo.

Pôl bô Piêr ké Antiôs

¹¹ Cu mé Piêr lé waà naâ ké Antiôs, mè lé naâ bú njolò bò nùàr yaga. Lòu sam, à lé naâ bôó saáb.

¹² Sâ, cu mé à lé waà naâ ké teèn, bó bòó mé Jûf sam lé yieé bilí beéh kóó. Jomo sâ Jâk tema njií bò nuaré déi ndo; bó lé naâ dé bòn lètenè bòó mé ye ko *ṅób ṅór ṅòb doô. Bó yeé waà baá, veéh sie yóó Piêr mé bó, à sòm yo seèn ndo, bó bò mbeí mé Jûf sam hèllè yíé bilí cú.

¹³ Bò Yeésò bò mé né Jûf yeé ṅene aá ménâ, bó sòm yo bòn faá Piêr ndo. Te gùm Bàrnâbâs mé feh seèn nde cu ye-re ménâ bôó gobó, bó bó dón sòm gi yo bòn.

¹⁴ Mè yeé ṅene, bó jégég faá Njàgà Bagaà né tueé no gò dilí cú, mè tueé ṅaré njií lom Piêr

cicie toò b̀ò ǹ̀ar d̀̀oŋ, m̀̀e ye bú a: Ẁ̀ò né gi k̀̀oó ye nyí né ǹ̀à J̀̀uf, wa dene nyí né faá nuaá mé J̀̀uf sam ǹ̀o nd̀̀o; ẁ̀ò k̀̀o gi aá ye nyí faá ǹ̀à J̀̀uf ǹ̀o d̀̀en cú. Keí mé b̀̀oó, ẁ̀ò ye b̀̀oó mé J̀̀uf sam a, k̀̀o d̀̀en gí faá b̀̀o J̀̀uf ǹ̀o wa?»

*Né mene *J̀̀uf, mene J̀̀uf sam, cegé né beè nd̀̀em*

¹⁵ Béh né gi dé beèh b̀̀o J̀̀uf dé ñar lè, béh te gèh b̀̀oó mé ceér C̀̀aŋ k̀̀o ñgwéh ỳ̀ò ná ñgwéh.

¹⁶ Mé ñjéh mene, béh k̀̀o né ye, C̀̀aŋ ǹ̀ar ǹ̀à dilí yilá lom né mé temé seèn yoòr Yeésò *Kristò kwaá ñjií, d̀̀en ñgwéh mé *sóú bele komoò. Né mene béh, béh né gi temé yoòr Yeésò Kristò kwaá ñjií, te C̀̀aŋ nde ye béh b̀̀o didilí b̀̀o mé ñjéh yilá, d̀̀en ñgwéh mé sóú beleè. Lòu sam, ǹ̀ar ǹ̀à dilí ké toò C̀̀aŋ mé sóú ñá ndé ñgwéh.

¹⁷ Béh b̀̀o J̀̀uf nd̀̀em mé Kristò kwaá ñjií kuú né, ye te béh den ñjolò C̀̀aŋ dilíse, béh nd̀̀em mé sóú kwá ñjé cú. Sâ béh né gi ñené k̀̀oó, ye béh né mé veèn yoòr faá b̀̀oó mé J̀̀uf sam nd̀̀o. Á, sâ tueé baá-re ye Kristò né gwaán ye veèn a, yám ndé sér toò wa? Dé sâ tíndôg nd̀̀o!

¹⁸ Ngweéh m̀̀e l̀̀o naâ sóú ké jomo kaáb si ñjií mà. M̀̀o m̀̀e hèn mena den cu né sóú mé m̀̀e lé naá g̀̀i doó kaáb si doô, sâ m̀̀e beè C̀̀aŋ kuú den cu né sóú h̀̀ellè mé be m̀̀o.

¹⁹ Lòu sam, sóú lé m̀̀e te cio lu yíí naâ k̀̀oó, m̀̀e beè seèn baá seér faá komó ǹ̀o, te m̀̀e làn den seér te ceér C̀̀aŋe. Lòu sam, bó lé ké te toú faga bilí naâ b̀̀eh Kristò.

²⁰ M̀̀o m̀̀e k̀̀enê née mene làn ye, sâ m̀̀e sam cuú; yoòr m̀̀o baá seér ỳ̀on dé Kristò. Dene m̀̀o

ká lè wónḡ hên baá seér dene dé ndèm mé Njunà Càn kwaá njií. À lé mè gwaán naâ kóó, à lé felè mò kuú naâ kóó ndo.

²¹ Ndóg mè fùgò Càn faá njèh mbaâ nɔ wèh ndé ḡwéh. Mɔ sé la ye nùàr nde né nùà dilí ké toò Càn mé sóú ḡaá, ḡwéh sâ Kristò kuú vu né dé lòu mà!

3

**Sóú wa, ndèm wa?*

¹ Kòcò, tándugó Galatí bò! Neì bí mân yieé wula caá né kóó, mé bó se nyegé gi mene bí cio Yeésò *Kristò ké te toú, bí né lom ndugó ḡeí doò?

² Mè gwaán lom né bí njèh cén bieê, bí jògò túé ke mè ye: Càn lé bí Cúcuí seèn tema njií naâ felè sóú joloò wa, lé naâ felè temé te Njàgà Bagaà kwaá njií wa? Mè tueé bí, lé naá seêr felè Njàgà Bagaà mé bí lé naâ ḡwéé, bí kwaá njií temé teèn doò.

³ Bí mân ndugó caá né dé kei? Bóó né naàn mé bí lé duóm nyegé gi mé Cúcuí Càn kpóg, kènê bí lòò cí, bí bóó seér cu aá mé feh bìi wa?

⁴ Bí lé naâ gèr felè Njàgà Bagaà ḡené. Sâ tueé né ye, bí lé ḡene kuú naâ dé lòu wa? ḡwéh dé lòu sam ḡwéh mà.

⁵ Mɔ Càn né bí Cúcuí seèn haá, à né bò fém lètenè bìi bóó bele, sâ à ménâ bóó kuú né felè sóú joloò wa? ḡwéh né felè Njàgà Bagaà ḡwéé mé temé teèn kwaá njií mà.

⁶ Né te mvù Cànḡ felè Abrahâm nyagá den ye: Abrahâm lé naâ temé cén yoòr Càn kwaá njií; Càn lé bú nùà dilí yilá naâ mé njèh.»

⁷ Sâ bí félá nyégé-re bagasé, ye: bòó mé né temé yoòr Càn faá Abrahâm nɔ kwaá njií, bò ndùtè ndùtù Abrahâm dé jéjèg né bó.

⁸ Càn lé naâ Abrahâm jògò tueé kwaá, ye nyí felè seèn kulu keéh gi nde né dàm nùàr wón ɔ́ɔ́n ma. Lòu sam, à lo naá giù ménâ jògò nyegé kwaá, ye nyí nde né bòó mé Jùf sam bò didilí bò yilá; nyí bó ménâ yilá nde né mé temé cén yoòr nyí kwaá njií ma.

⁹ Abrahâm lé naâ temé teèn kwaá njií; Càn lé naâ bú ménâ kulú ndɔ. Mɔ né mân, bòó mé temé kwaá njií né yoòr Càn ɔ́ɔ́n, Càn nde né bó ménâ kulú.

¹⁰ Bòó mé né dé bòn te sòu tétég ngelá den ɔ́ɔ́n, bó né lom duagásé. Ngweéh Ngòr Càn né gi ménâ tueé ndɔ wa? ye: Bòó mé sòu Càn mé gùm mene faá bó nyagá kwaá né te mvù Càn nɔ, jòlò jégé ngwéh ɔ́ɔ́n, bó a, dèn duagásé.»

¹¹ Ngweéh ngòr Càn né gi tueé ñagá mà, ye: nuaré dèi nùà dilí ké toò Càn mé sòu joloò ñá wá ndé ngwéh. Lòu sam, né te mvù Càn nyagá kwaá gií, ye: nuaá mé ña né nùà dilí beè Càn mé temé cén yoòr seèn kwaá njií ɔ́ɔ́n kwa nde né yòn kóó.

¹² Ngweéh sâ sòu né hiín, temé yoòr Càn kwaá njií né hiín ndɔ mà. Lòu sam, né te mvù Càn nyagá den gií, ye: Dé sòu, nuaá mé né sòu mé gùm mene jolo komo, yòn kwa nde né kóó.»

¹³ Kristò lo ndeè duagásé den ɔ́ɔ́n; lo naâ felè beèh, ye te nyí ña sòm béh dúágátí yoòr, béh geé

3:7 3:7 Rôm 4:16 **3:8 3:8** Gen. 12:3 **3:10 3:10** Deut. 27:26

3:11 3:11 Hab. 2:4 **3:12 3:12** Lé. 18:5 **3:13 3:13** Deut.

21:23

mé ceér sòu. Dé sâ né gi te mvù Cànɛ nyagá den ye: Nuaá mé bó segé njií né te toú dɔ́ɔŋ yoòr né mé dúágátí.»

¹⁴ Kristò lé mân bɔ́ɔ kuú naâ ye te dèh mé Cànɛ lé naâ Abrahâm mé njéh kulú doô, kema keéh bɔ́ɔ mé Jûf sam teèn. Bó dèh sâ kwa nde né mé Kristò, te béh ndèm kwaá njií gi yoòr seèn, béh kwa Cúcuí Njagâ faá Cànɛ lé naâ béh tueé ɔ.

**Sóú mé ndéb*

¹⁵ Belà, mè nde né bí njeré déi tueé, mè me njií nde né bí mé njèh wɔ́ŋ: mɔ nuaré déi naá giì ngúlú seèn taáŋ nyegé, nuaré déi sòn teèn yí ndé cú, ye te nyí vurú sɔm. À túé ndé ngwéh ye nyí nde cu né njeré déi felèbò sagá ndɔ.

¹⁶ Beè Cànɛ né môn. Cànɛ lé ndéb kwa kwaá naâ mé Abrahâm bô ndùté ndùtù seèn. Sâ tueé né ye, ngòr Cànɛ dé bô ndùté ndùtù seèn dɔ́ɔŋ júé ngwéh, te nùàr dɔ́ɔŋ làgà cú. Te mvù Cànɛ bó jue lom né ndùté ndùtù seèn cén tà cén. Mɔ né mân, sâ bó jue lom né Kristò.

¹⁷ Mè gwaán né tueé njagâ ndɔ, ye bí a: Cànɛ lé naâ ngòn coló, à kwa kwaá ndéb ter, ye ngòn sâ le nde né ménâ. Mɔ à lɔ naá giì ménâ coló, cer ter nyèmà yuií nèà mé nyèmà yulà tagár te sóú nde ye cie yuo. Á sâ, sóú né mé terreɓ teèn, à nde né ngòn sâ cum lɔ wa? Ndóŋ! Mé ndéb mene sóú bó calé kòmò ndé ngwéh.

¹⁸ Mɔ ngúlú Cànɛ yieê sé né mé sóú beleè, sâ ndéb dé seèn sé teèn mbaá ná kú cù. Mè tueé bí,

Càṅ lo Abrahâm ṅgúlú seèn tieè kwa kwaá naâ mé ndéb.

¹⁹ Mɔ né cu mân, á sâ Càṅ lo dé seèn sóú sou kuú naâ dé kei ndɔ? Bí kóo ye, Càṅ lo sóú teèn sou sagá cuù naâ, ye te bò nùàr ṅene ko veèn mé njéh. À lo ménâ sou kwaá ṅɔṅṅó naâ, sâ ndùté ndùtù Abrahâm nùà njèh lo née wá ṅgwéeh ye. À yeé waà baá, sóú hèllè cuaré yuo. Càṅ lo sóú sâ tueé keéh naâ sònò bò cìlì Càṅ. Nuaré déi kela lètenè bɔòn mé bò nùàr faá nàṅ nɔ, à den, à né bò nùàr njií mé lé yuoó naâ sònò bò cìlì Càṅ tueé keéh.

²⁰ ṅgweéh mɔ nàṅ né teèn, sâ né lètenè njèh fà: déi né kèb déi, déi kèb déi wa? Dé Càṅ, à dé seèn né cén.*

Kwòm sóú

²¹ Sâ tueé né ye, *sóú bô ndéb Càṅ nyuùn kwàrè bèh wa? Mòn sam ndɔ! Mɔ sóú mé nde né bò nùàr yòṅ haá sé né teèn, à sé naâ bò nùàr sie seér, te bó ṅa bò didilì bò mé njéh.

²² Á, seèn môn sam. Mvù Càṅ seèn né gi cie tueé kwaá, ye veèn né lom *wóṅ dɔóṅ beè kebbé sie; wa dé sâ bɔó né te ndéb Càṅ mboón, faá Càṅ lé naâ tueé nɔ, ye nyí nde né bò nùàr yili som, nyí yili som nde né bɔó mé né temé bɔòn yoòr Yeésò Kristò kwaá njií ma.

²³ Léí toò béh lé naá giì ka sóú faá bò gwà cibì bò nɔ. Kristò yeé waà baá, te bò nùàr nde ye temé yoòr seèn kwaá njií.

* **3:20 3:20** Sâ tueé né ye, cu mé Càṅ lé kwa kwaá naâ Abrahâm ndéb tieè, à lé Abrahâm tueé njií naâ mèsòn seèn, nàṅ lé teèn ná ṅgwèh.

24 Cu sâ sóú lo naâ dé seèn faá dèi beèh nɔ, ye te Kristò nde waà, béh ɲa bò didilí bò njolò Càn mé temé yoòr seèn kwaá njií.

25 Kènê cu temé kwaá njií sâ waà baá. Béh geé baá mé ceér sóú, béh beè dèi hèllè yuo gi aá.

26 Lòu sam, béh bò Yeésò Kristò bilí seér aá kɔ́; béh baá bò ɲunà Càn. Béh bò ɲunà Càn ɲa né mé temé cén yoòr seèn kwaá njií.

27 Bí lé nòmò Càn kou kuú naâ, ye te bí bò Kristò nyɔ́gó bilí cén. Sâ kènê bí baá gi mé Kristò yoòr.

28 Mɔ né mân, sâ kènê lètenè bò *Jûf mé bòó mé Jûf sam gwèn teèn sam cuú; lètenè bòó mé den né mé feh bɔ̀n mé bò kwer, gwèn teèn sam cuú; lètenè bò síib mé bò véh mene gwèn teèn sam cuú ndɔ; dɔ́ɔ́n bí nyɔ́gó bilí gi aá cén yoòr Yeésò Kristò.

29 Mɔ bí né bò nùàr Kristò, sâ kènê bí baá gi bò ndùtè ndùtù Abrahâm ndɔ; sâ bí yieé nde né ɲgúlú Càn faá à lé naá gi tuebé kwaá nɔ.

4

1 Bí kwá mè tuebé cu bí ndɔ: huaán mé nde né ɲgúlú teleé yieé, mɔ à née mbò ye, mé be ɲjèh seèn sâ mene, bô kwer né kèi cén.

2 Cu sâ, à nde née sòn bò dèi seèn ɲgweé ye; à ɲgweé sòn bòó mé né bò ɲjèh seèn ke nyegé ndɔ. Kɔ cu mé tele seèn lé sie kwaá naâ ndeé wulu baá, sâ ye.

3 Béh né ménâ ndɔ: cu mé béh lé naâ bò huaán tetɔ̀r, béh lé naá gi ka tòu beèh faá kwer nɔ.

⁴ Nde nde, cu mé Càn lé sie kwaá naâ yeé wulu baá, à tema njií Nuna seèn ndo: ma déi ñar bú, à yií keéh feh te *sóú bò Jûf ménâ ndo.

⁵ Sâ doón ye te nyí yili sòm bòó mé né gi ka sóú, te béh doón ña gi ye bò ñuna Càn ma.

⁶ Càn tema njií baá-re Cúcuí Nuna seèn ká lè bií, te ñené huóm, ye béh doón né bò huaán nyí ma. Cúcuí sâ né mé sòn seèn yilá, ye: Tele mò!

⁷ Mò né mân, sâ wò kwer sam cuú, wò baá huaán. Sâ ñgúlú mé Càn lé nyegé kwaá naâ mé bò ñuna seèn doô, à nde né wò teèn haá.

Nyàmè Pôl felè bò Galatí bò

⁸ Léí toò bí lé Càn kó ná ñgwèh, bí lé naá seér kwer bò cècàn.

⁹ Dé kènê môn sam cuú, bí ñene ko baá Càn gècên kèn. Dé mò, mè nde né tueé seér ye bí a, Càn ñene ko né bí kóó. Á, mò baá gi mân, sâ naàn naàn mé bí nde cu né kènê bò càn tándûg mbaá dua go wa? Naàn naàn mé bí nde cu né kwer bòn ñaá den ndo wa?

¹⁰ Bí bò cieé mé bò weéh déi jolo den né dé kei wa? Bí bò kùr bené déi jolo yeé dé kei? Bí né yeé bò nyèmà déi jolo. Né dé kei ndo wa?

¹¹ Ngweéh sâ seé mò ké lètenè bií nde né mbaá myuaán le mà. Mè hên veéh kuú né cí!

¹² Bò nuàr mò, kúkùr bií, bí dèn gi faá mè no; mè baá gi dé mò faá bí kèn. Léí toò bí lé naâ mè veèn déi bòó wa?

¹³ Bí né gi kóó ye, mè lé naâ ké lètenè bií mé beén yoòr waá seér, mè lé ké sâ den leé naâ dé cî, mè né bí Njàgà Bagaà teèn se keéh ndo.

¹⁴ Beén mò hèllè ye júée nyí. À kɔ ye nyí bí gèr felè mò feh kum aá. Mé njéh mene, bí lé mè sì ló ná ngwêh, bí mè kwógó ngwéh ndɔ; bí lé weh kwaá njií seér naâ mè yoòr biì faá cìlì Càn deì nɔ; lé den loóm naâ faá bí sie nyegé né Yeésò Kristò nùà njèh.

¹⁵ Mè tueé bí, mɔ ceér sé né beè biì teèn, bí sé naâ mè njolo biì luagá haá njií gií! Bí yeé bɔ́ɔ kɔ gi aá mân kèn, sâ hèn jég seèn kwa cu né bí kei wa?

¹⁶ Wanɔ́ɔh mè yeé tueé gi aá bí gècên kèn, mè den seér cu faá nùà bònò beè biì wa?

¹⁷ Bò nyenyenè bò hèllè né ké lètenè biì tueé nagá gɔ, bó ye te bó bou* weh gi bí beè mò mé njéh, bí bɔ́ɔ seér seé bòn.

¹⁸ Mɔ né mân, sâ nùàr a, bóú yí nùàr teèn, te gam bú. Mɔ mè né mene ké lètenè biì, mè mene teèn sam, te den den faá béh bí né kɔ́ɔ nɔ.

¹⁹ Óè, bò huaán yíé-temê mò, mè te gèr-e yila cu aá kèn, mè baá cu gèr yoló. Mè yolo den né faá ma deì yolo né nyer nɔ. Kɔ bí ndeè ña nyegé baá bò mbòn Kristò kèn, sâ ye.

²⁰ Mè tueé nde né naàn? Dene mò sé la né kènê ké yoòr biì; feh mò ter mé ju biì ñellé gi aá kèn.

Dèbbè Hàgâr bô Sarâ

²¹ Bí bɔ́ɔ mé gwaán né ka sòu deèn dɔ́ɔh, bí jògò túé ke mè ye, bí beéh *sóú sâ ngwé bèh wa?

²² Ngweéh bó nyagá kwaá né te mvù Cànɛ, ye Abrahâm lé naâ mé huaán fà wa? Deì né ñunà kweèr, deì ñunà veèh seèn nùà njèh.

* **4:17 4:17** Nùàr laán wellê te ña nùàr yeè. **4:22 4:22** Gen. 16:15; 21:2

²³ Njunà dé kweèr, bó lé bú ñaár naâ faá bó ñar yeé bò huaán ðóŋ nɔ. Njunà dé veèh nùà ñjèh, Càn lé naá giì ñaàr seèn toò tueé kwaá, te bó nde ye bú ñar.

²⁴ Béh nde né njeré déi teèn ñgweé keéh: bò véh fà sâ né sòn ñgòŋ fà. Cén déi, yilí seèn né Hàgâr; né sòn ñgòŋ déi. Dé sâ né ñgòŋ mé Càn lé tueé naâ ké felè tòr Sinayî doô. Bò huaán mé bó lé ñaár naâ te ñgòŋ bú sâ ðóŋ lé naá giì dé bɔ̀n te yuií kwer-e.

²⁵ Hàgâr né sòn tòr Sinayî sâ te tàbè Arabî. Hàgâr cên sâ né cu sòn Jerusalem dé cafanê bó bò nùàr teèn mene. Lòu sam, bó né gi bò kwer sóù.

²⁶ Jerusalem dé gècên né ké te vulúu, à dé seèn né véh dé nùà ñjèh, à kwer sam. Dé beèh, meí beèh ðóŋ né bú.

²⁷ Né te mvù Cànɛ nyagá den ye:
 Sàmè sér dé yeè lòu, ma ñgiîn!
 Kwá ñjí lòm be mé ja kioô,
 nyer déi wò némá ñgúŋgwéh!
 Si yeè lé naâ wò si loó, wò mé huaán sam.
 Mé ñjéh mene, bò huaán yeè maga kela nde né kɔ́ mé dé huer yeè.

Wò samé nde né dé cî.»

²⁸ Bò nùàr mò, bí né dé biì bò ñjunà Càn. Càn lé naâ ménâ toò tueé kwaá faá à lé naâ felè Isâk toò tueé kwaá nɔ.

²⁹ Léí toò huaán mé bó lé ñaár naâ bú mé terreb Cúcuí Càn sâ, bó lé naâ bú bunó; huaán mé bó lé ñaár naâ faá bó ñar yeé nùàr nɔ, lé

bunó naâ bú kóó. Mé kènê mene, née den ka môn ye.

³⁰ Yeé baá môn, ngòr Càṅ tueé ṅagá ndo, ye: Kwógó sòm ma mé né dé seèn kwer sâ kwogò; kwógó sòm bô ṅuna seèn mene. Kóó ye, ṅgúlú teleè né dé ṅunà veèh nùà njèh; ṅunà kweèr dé seèn te gà ṅgúlu sam.»

³¹ Mo né mân, bô nùàr mò, sâ béh bí dé beèh bô ṅunà kweèr sam, béh né bô ṅunà veèh dé nùà njèh.

5

Ka sòu mvelé yuoô

¹ *Kristò béh te yuií kwer-e se sòm aá kèn, ye te béh den lom mé feh beèh, béh ka sòu dèn cú. Sâ, bí dèn lòm mé feh biì ndóṅ ménâ, bí té te yuií kwer-e yílá cú.

² Né mè Pôl, mè tueé né kóó, bí félá nyégé bagasé: mo bí né cu *ṅgór ṅóób, sâ Kristò njèh gàm beè biì sam cuú.

³ Bòó mé né ṅgór ṅóób dóṅ, sâ bó a: jòlò kòmò lòm *sóú mé gùm mene ndo.

⁴ Bí bòó mé né sóú jolo, ye bí bô didilí bô beè Càṅ ṅa nde né mé njéh dóṅ, bí kóó ye, bí bô Kristò geé baá kèn; bí vu aá be mé fùgò Càṅ ndo.

⁵ Dé beèh môn sam; béh dé beèh ndèm kwaá njí seér né mé bú, ye loù sâ à nde né béh bô didilí bô beè seèn yílá. Béh hên kela den né cí, béh né temé teèn mé terreḅ Cúcuí ṅagá kwaá njí gíí ndo.

6 Béh kɔ né ye, mɔ béh nyɔgɔ den né yoòr Yeésò Kristò, béh ɲɔb mene ɲgór, béh mene ɲɔb ɲgwéh, dɔɔɲ ju sam. Njèh gècèn né lom temé cén yoòr Kristò kwaá njiî. Bó temé cén sâ ɲene kɔ nde né mé lètenè beèh gwaán kuû.

7 Bò nùàr mò, hèn bí lé baá giì ceér gècèn faá nùàr nɔ bele nyegé; boó né naàn mé bí ceér gècèn sâ bèlè cú wa? Neì bí yiín né kɔó?

8 Dé mé bí né seér ɲgɔ sâ, bí kékɔò ye, beè Càn mé né bí yilá doò yùò ná ɲgwèh.

9 Bó lɔ kɔ tueê ye: Nyure* cén beèh yeé túóm kɔó. Hèn baá-re cí sâ.

10 Mé njéh mene, mè né kɔó ye, béh bí baá gi dé beèh beè Fehtoò beèh, béh bí nde né mé sòn cèn den ndɔ. Mè né cu kɔó ye, né mene neì, nuaá mé né bí feh ter ɲellé gɔ sâ, nde né ju tarê die.

11 Bò nùàr mò, mè dé mò túé ɲgwéh ye nuaré déi a, kɔ ɲɔb só cú ɲgór, te Càn gam ye bú. Mɔ sé né môn, mè sé né cu gèr beè bò *Jûf ɲené den wa? Sâ cio mé Yeésò lé kuú naâ ké te toú doò sé naá cuù njèh dièb beè boòn ɲaá wa?

12 Mè teèn sam. Bòó mé né ka bí feh ter ɲellé gɔ sâ, bó a, njí ká bó njii, bó teèn kà bílí mé tùlù mene!

13 Dé biì bò nùàr mò, Càn bí yilá gi aá kèn, ye te bí den mé feh biì. Njèh cén, mé feh biì deèn sâ, túé ɲgwéh ye bí bó làrè njii mé ɲgàɲ yoòr né gwaán dɔɔɲ. Sòn sâ, bí gwàn kú sér mé njéh lètenè biì dé gwaân, bí né lètenè biì gam kuú.

5:9 5:9 1 Κορ. 5:6 * 5:9 5:9 Pôl dé seèn jue né kulu. Dé bò Bà, kàn sâ né mé nyure veèn.

14 Lòu sam, bò sòú ðóŋ yila gi né yoòr sòú bú cén mé né tueé ye: Gwàn mbeí yeè faá wò gwaán né ñgàŋ yoòr yeè doô.

15 Á, mo bí den seér cu né faá bò nyam ké ya dueè ño, bí lètenè bìi bɔ́o kuú seér veên mé veên, sâ bí kè keè, mè tueé bí, bí nde né lètenè bìi calé kuú.

Ceér dé bò nùàr mé ceér dé Cúcuí Càn

16 Mo né mân, mè tueé bí, bí kwá ló yòŋ bìi beè Cúcuí Ñagâ, te à feh bí ceér kɔ́o. Njií mé ñgàŋ yoòr bìi gwaán seér né kɔ́o, bí té dé sâ bó.

17 Lòu sam, bò njií sâ bó bò dé Cúcuí Càn nyuùn kwàrè bèh. Yeé baá môn, Cúcuí Càn bar taré bó ndo: déi bô mbeí nyuùn kwàrè cú, te njií mé bí gwaán né bɔ́o ðóŋ, bí bó kòmò cú ndo.

18 Bí kɔ́o ye, mo Cúcuí Càn bí ceér feh né kɔ́o, sâ bí dé bìi ka sòu sam cuú.

19 Nùàr ðóŋ né gi seé ñgàŋ yoòr bagasé mân kɔ́o nyegé: ñgàŋ yoòr gwaán né yàgà yɔŋ tobô; à gwaán né fúár, à gwaán né sár tegê.

20 Ñgàŋ yoòr gwaán né cècàn dua gɔ̀; táhunó né bú. Bò nùàr né bò mbeí bunó gɔ; tɔgɔ bô huer mé ñá-temé né li; keên né bó seé weh, bó né mé sòn hihiné kerré den,

21 bó né ñhèh kàn gwaán, bó né sela gɔ, bó né soóm gɔ, bó né lom mé bò veên déi faá bèh mân bɔ́o ndeé. Mè bí tueé kwaá cu né faá mè lé naá gií bí tueé ño, ye bí a: bòó mé né mân bɔ́o ðóŋ
*Lò Càn mé njolo ñéné ndé ñgwéh ndóg.

22 Tàb dé Cúcuí Nḡgâ né seér gwaân, vógó-temé, còḡ, sèḡ, jere kòò, húóm-temé, dene kòbè sâ,

23 ðòlê, mé yo sieè. Bò njií mé né bò njèh bebagaà ménâ ðòḡḡ, *sóú gwaán né cí.

24 Bò nùàr dé Yeésò Kristò ðòḡḡ faga wula gi aá ḡḡḡ yoòr bòòn ké te toú, bó dé bòòn bò tuaá dé vevenê sâ doó su njií gi aá kèn.

25 Cúcuí Nḡgâ béh yòḡ haá né kòó. Mò né mân, sâ béh kwá ló gi yòḡ beèh beè seèn, te à feh béh ceér kòó.

26 Béh té feh hàḡ, béh gè mé sà lètenè beèh fòòn, béh té mé huer lètenè beèh ḡḡéré kú cú.

6

Mambin seé lètenè bì jòḡó kuú

1 Bò nùàr mò, mò bí ḡene mbeí bì ðèi baá te veèn yilá, bí bòò mé Cúcuí Càn né bí lè teèn, bí tülù sòm kèh bú teèn tülù, bí feh nyegé bú ceér dé ðilí, bí feh bú mé hueh ðòlê; wò né feh yeè teèn bḡḡ kèèh ndò. Mò sam, wò nde né faá bú nò ðie.

2 Bí gàm kú lètenè bì gaàm, bí né mé seé lètenè bì jòḡó kuú. Mò bí né ménâ bòó, sâ bí né tòu *Kristò bele huòóm.

3 Mò nuaré ðèi né lètenè bì munó, ye faá nyí nò sam, mé à hàḡ njeré ðèi sam ndò, sâ bú a, té feh seèn mbaá bèlè kú.

4 Nùà kàn a, kè nyégé kèkèné seèn mé be seèn. Mò né teèn yilá, à nde né mé seé dé seèn nùà njèh sagár, à mé seé dé bò mbeí mè só ndé cú.

5 Mè tueé bí, nùà kàn jòḡó nde né seé seèn nùà njèh mé feh seèn.

⁶ Nuaá mé bó né bú Njàgà Bagaà se, bú a, kòb sòm bò njèh seèn kèb déi, à haá nuaá mé feh yeé bú Njàgà Bagaà sâ teèn.

⁷ Bí té feh biì bèlè: bó beéh Càn séi bèh. Nùà kàn kwa cu nde né njií mé à lé dobó naâ.

⁸ Mɔ à dobo né njií mé ngàn yoòr né gwaán, sâ ngàn yoòr nde né bú cio beè kwaá haá. Á, mɔ à dobo né dé mé Cúcuí Nàgâ gwaán né kɔ́, sâ Cúcuí kwa haá nde né bú dé seèn yòn tètàgà.

⁹ Béh bó lòm bagaà, béh té be mé njéh dù. Mɔ béh gùr ngwéh, lòu sâ béh nde né kwaá.

¹⁰ Sâ, mɔ né mân, keí mé nées hên, béh bó làrè bagaà mé nùàr dɔ́, tétég mé bòó mé né te mbàgà Cànə faá béh nɔ, béh té bó nyèn.

Bèh ceré

¹¹ Bí né gèh bò njolo mvù dé kokoô hên néné wa? Mè bó nyagá né mé be mò, te mè tema njií bí.

¹² Bòó mé né seé fù ngàn bóó dɔ́ njeí né bí mé *ngór nɔ́b kɔ́. Bó ye te *wón seén bó mé njéh seèn. Lòu sam, bó né gèr veéh; bó ye, mɔ bó tueé lom né felè cio Kristò ké te toú wa, bó nde né bó lòu bunó seér ma.

¹³ Á sâ, bòó mé né te ngór nɔ́b ngelá den sâ, bó *sóu hèllè mé feh bòn jòlò kòmò bèh ndɔ. Bó gwaán lom né ye te bí nɔb kuú mé ngór, bó punó seér mé njéh lòu, ye bí baá mé mágá bòn yoòr ma.

¹⁴ Dé mò môn sam. Beè mò, mè punó seér nde né mé cio Fehtoò beèh Yeésò Kristò ké te toú. Mè wón kó cú mé njéh, wón mè kó cú mé njéh ndɔ; mè baá gi te njèh wónə komó mbaá.

15 Béh né mene ηγór ηκόβ, béh mene ηγór ηόβ ηγwéh δόνη, ju sam. Njèh gècên né lom nùà feê beè Càη ηαâ.

16 Bòó mé né gi ceér dé sâ bele δόνη, Càη a, kó bó jere, há bó dolê, à kulu bilí bó mé bò dé seèn lètenè bò huaán *Iserála mene δόνη.

17 Duoôm mé lan, nuaré déi a, té mè feh ter bó ηέλλé cú. Bò mágá mé né yoòr mò hèn tueé ηαγά gi aá kèn, ye mè baá dé mò nùàr Yeésò.

18 Bò nùàr mò, húóm-temé Fehtoò beèh Yeésò Kristò a, ká sìè jí bí beè. È môn.

Mvù Ngòŋ Feê
Mambilla NT (Cameroon-Le Nouveau Testament en
mambila)

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cameroon Mambila

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025
f0e8e7ba-c2cf-57f7-9a60-8ff0e792e158